

Romska naselja u Crnoj Gori 2018.

HIV i seksualno ponašanje

Multiple Indicator
Cluster Surveys

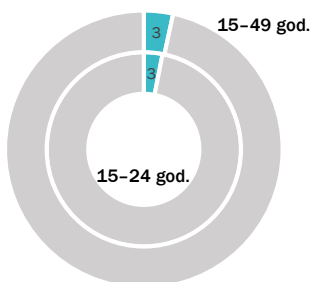
HIV indikatori: romska naselja

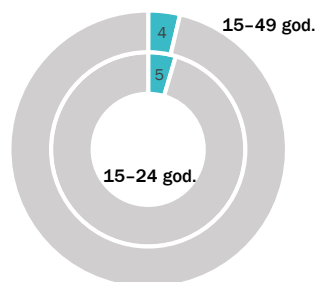
Znanje

Procenat onih koji poznaju dva načina prevencije HIV-a (imati samo jednog, vjernog i nezaraženog partnera koji redovno koristi kondom) i koji znaju da osoba koja izgleda zdravo može biti HIV-pozitivna, a odbacuju dvije najčešće zablude o HIV-pozitivnim osobama.

Žene

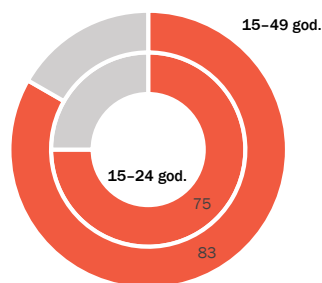
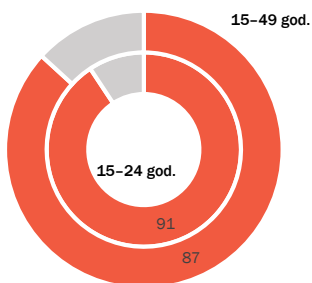

Muškarci

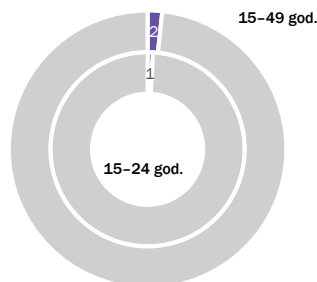
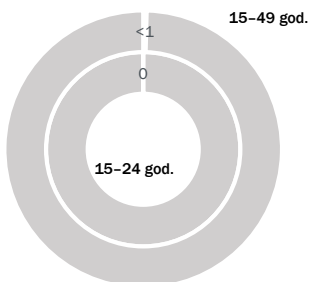
Stigma

Procenat onih koji izražavaju diskriminatorske stavove prema osobama koje žive s HIV-om, uključujući i sljedeće: 1) ne bi kupili svježe povrće od prodavca koji je HIV-pozitivan i 2) misle da djeca koja žive s HIV-om ne bi trebalo dopustiti da idu u školu s djecom koja nemaju HIV.

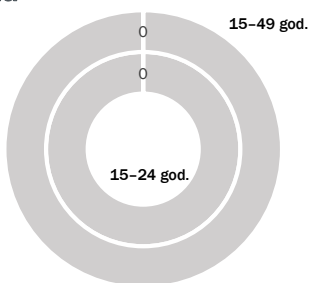
Testiranje

Procenat onih koji su se testirali na HIV u posljednjih 12 mjeseci i koji znaju rezultate testiranja

Testiranje tokom perioda prenatalne njege

Procenat žena kojima je ponuđeno i koje su prihvatile testiranje na HIV, koje su dobile rezultate i zdravstvene informacije ili savjetovanje u vezi s HIV-om za vrijeme trudnoće.

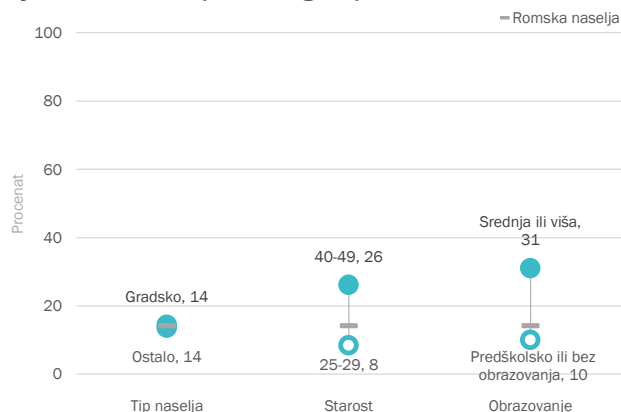

Ključne informacije

- Među ispitanicima romske populacije starosti 15-49 godina sveobuhvatno znanje o HIV-u na veoma je niskom nivou – svega 3% među ženama i 4% među muškarcima.
- Diskriminatorski stavovi prema osobama koje žive s HIV-om veoma su izraženi. Zastupa ih devet od deset žena starosti 15-49 godina i osam od deset muškaraca iz iste starosne grupe.
- Manje od 1% žena i svega 2% muškaraca u romskim naseljima starosti 15-49 godina testirali su se na HIV u posljednjih 12 mjeseci i znaju svoje rezultate.
- Među ispitanicima starosti 15-49 godina koje žive u romskim naseljima, nema nijedne kojoj je ponuđeno testiranje na HIV i koja je to testiranje prihvatila i nakon toga dobila rezultate i zdravstvene informacije, odnosno savjetovanje u vezi s HIV-om za vrijeme prenatalne njege.

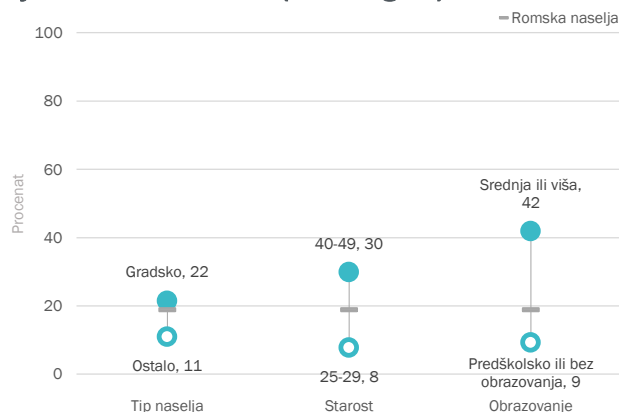
Indikatori HIV-a po ključnim karakteristikama: romska naselja

Znanje o načinima prenošenja HIV-a s majke na dijete kod žena (15–49 god.)*

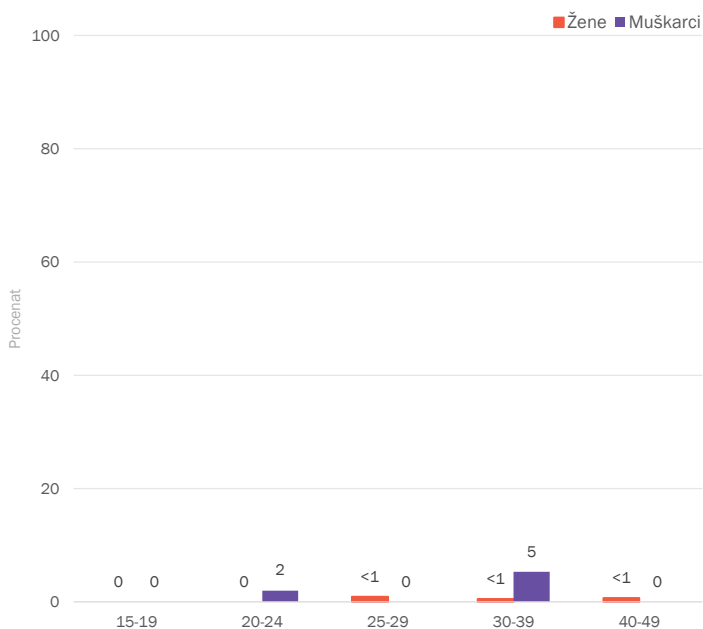

Procenat osoba iz romskih naselja starosti 15–49 godina koje ispravno identifikuju sva tri načina prenošenja HIV-a s majke na dijete (prenos tokom trudnoće, prilikom porođaja i putem dojenja).

Znanje o načinima prenošenja HIV-a s majke na dijete kod muškaraca (15–49 god.)*

Testirani na HIV u posljednjih 12 mjeseci

Procenat osoba iz romskih naselja starosti 15–49 godina koje su se testirale na HIV u posljednjih 12 mjeseci i znaju rezultate

Regionalni podaci o testiranju na HIV

Regija	Muškarci testirani u posljednjih 12 mjeseci	Žene testirane u posljednjih 12 mjeseci	Žene testirane tokom perioda prenatalne njege
Sjever	0,0	0,9	0,0
Centar	2,3	0,4	0,0
Jug	0,0	0,0	0,0

Testirani na HIV u posljednjih 12 mjeseci: procenat osoba iz romskih naselja starosti 15–49 godina koje su se testirale na HIV u posljednjih 12 mjeseci i znaju rezultate

Testiranje na HIV tokom prenatalne njege: procenat žena iz romskih naselja starosti 15–49 godina kojima je ponuđeno i koje su prihvatile testiranje na HIV, a koje su dobile rezultate i zdravstvene informacije, odnosno savjetovanje u vezi s HIV-om nakon testiranja.

Ključne informacije

- Samo 3% adolescentkinja i mladih žena u romskim naseljima starosti 15–24 godine poznaje dva načina prevencije HIV-a i zna da osoba koja izgleda zdravo može biti HIV-pozitivna.
- Samo 5% adolescenata i mladih muškaraca u romskim naseljima starosti 15–24 godine poznaje dva načina prevencije HIV-a i zna da osoba koja izgleda zdravo može biti HIV-pozitivna.
- Među muškarcima iz romskih naselja starosti 30–39 godina najveći je procenat

osoba koje su testirane na HIV u posljednjih 12 mjeseci i znaju rezultate testiranja – 5%. Poređenja radi, na nacionalnom nivou taj udio iznosi 2% kod muškaraca, odnosno 1% kod žena.

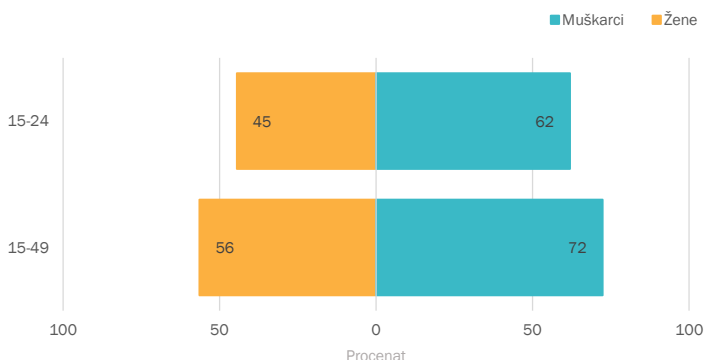
- Prema Istraživanju višestrukih pokazatelja, nijedna žena u romskim naseljima u Crnoj Gori nije bila testirana na HIV tokom perioda prenatalne njege.
- Među ispitanicama koje žive u romskim naseljima u Crnoj Gori, seksualno je aktivno 45% žena starosti 15–24 godine,

dok je među ispitanicama starosti 15–49 godina 56% seksualno aktivnih žena. Taj procenat je niži nego kod muškaraca starosti 15–24 godine (62%) i onih starosti 15–49 godina (72%).

- Svaki deseti muškarac starosti 15–24 godine imao je više od jednog seksualnog partnera u posljednjih 12 mjeseci.
- 23% mladih muškaraca i 15% mladih žena izjavilo je da su imali seksualne odnose prije 15. godine.

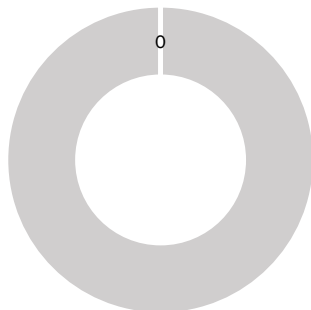
Seksualno ponašanje po ključnim karakteristikama: romska naselja

Seksualno aktivne osobe

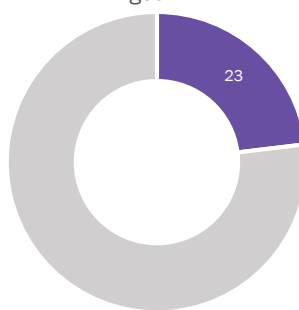
Postoje mnoge okolnosti u kojima se seksualno ponašanje može smatrati faktorom rizika. One se odnose na zdravstvena i socijalna pitanja, koja uključuju reproduktivno zdravlje, HIV i druge seksualno prenosive infekcije, ali i rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena. Razumijevanje obrazaca seksualnog ponašanja stanovništva može biti od koristi i za kreiranje programa koji se tiču prevencije bolesti i promocije zdravlja.

Djevojke starosti 15–19 godina koje su saopštile da su imale odnose s partnerom koji je najmanje 10 godina stariji od njih

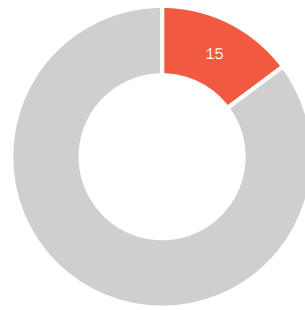

Mlade osobe koje su imale seksualne odnose prije 15. godine života

Adolescenti i mladi muškarci starosti 15–24 god.

Adolescentkinje i mlade žene starosti 15–24 god.

Seksualno aktivni: procenat žena i muškaraca iz romskih naselja starosti 15–24 godine i onih starosti 15–49 godina koji su imali seksualne odnose u posljednjih 12 mjeseci

Seksualni odnosi prije 15. godine: procenat žena i muškaraca iz romskih naselja starosti 15–24 godine koji su imali seksualne odnose prije 15. godine života

Seksualni odnosi s muškarcem starijim 10 ili više godina: procenat adolescentkinja i mladih žena iz romskih naselja starosti 15–24 godine koje su u posljednjih 12 mjeseci imale seksualne odnose i koje su saopštile da su u posljednjih 12 mjeseci imale odnos s muškarcem starijim 10 ili više godina

Istraživanje višestrukih pokazatelja u romskim naseljima u Crnoj Gori (MICS) sprovela je Uprava za statistiku (MONSTAT) tokom 2018. godine u sklopu globalnog MICS programa. Tehničku podršku obezbijedio je Dječji fond Ujedinjenih Nacija (UNICEF). UNICEF, Vlada Crne Gore i UNHCR pružili su finansijsku podršku.

Cilj ovog kratkog pregleda je da se sa javnošću podijele odabrani nalazi iz Istraživanja višestrukih pokazatelja u romskim naseljima u Crnoj Gori za 2018. godinu, a koji se odnose na HIV i seksualno ponašanje. Podaci iz ovog pregleda mogu se naći u tabelama TM.10.1RW, TM.10.1RM, TM.10.2RW, TM.10.2RM, TM.11.1RW, TM.11.1RM, TM.11.2RW, TM.11.2RM, TM.11.3RW, TM.11.3RM, TM.11.4RW, TM.11.4RM, TM.11.5R, TM.11.6RW and TM.11.6RM u Izvještaju o rezultatima istraživanja.

Dodatni statistički pregledi i Izvještaj o rezultatima istraživanja za ovo i druga MICS istraživanja dostupni su na sljedećoj adresi: mics.unicef.org/surveys.